

PROVINCIALE MONUMENTENLIJST VOOR DE GEMEENTE DEN HELDER

Provincie: Noord-Holland
Gemeente : Den Helder - Huisduinen

Nederlandse Hervormde kerk

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Badhuisstraat 26, Huisduinen

KADASTRALE AANDUIDING

Kad. gem.: Den Helder
Sectie : B
Nummer : 602

KADASTRALE TENAAMSTELLING

Eigenaar : Nederlandse Hervormde Gemeente, Kerkelijk Bureau,
Lorentzstraat 59, Den Helder

BESCHRIJVING VAN HET MONUMENT

De Nederlandse Hervormde kerk werd in 1896 gebouwd ter vervanging van een houten kerk op dezelfde plaats. Gedurende de Eerste Wereldoorlog diende de kerk als verblijfplaats voor militairen. In 1921 werden bij herstel enige niet nader omschreven wijzigingen in het interieur aangebracht.

De kerk ligt geheel vrij op een plein even achter de zeedijk met de nok evenwijdig aan de Badhuisstraat.

De op rechthoekige plattegrond gebouwde zaalkerk is uit baksteen opgetrokken (in stand verband) en door een overstekend zadeldak met zwarte geglazuurde Hollandse pannen gedekt. Aan de op het oosten gerichte korte zijde ligt de ingang, op de nok erboven staat een klokkestoel. Rondom staan tegen de muur vlakke steunberen geplaatst, die op halve hoogte naar boven toe inkragen met een natuursteen blok. Op een over alle zijden rondlopende natuurstenen band staan de ramen, welke in ijzeren frames zijn gevat, vier in de lange en twee in de korte muren. De voorgevel (O) heeft twee, even van de hoek staande steunberen. Daartussen liggen twee vensters en centraal de toegang tot de kerk met stoep en bovenlicht, in een smal gevelvlak dat een kleine risaliet vormt. Boven de deur is een rond venster aangebracht. Het overstek van de kap is aan deze gevel geaccentueerd door een latwerk, waarin een uurwerk is opgenomen, en waarbij een halve circelboog in de geveltop is ingeschreven.

De identieke zijgevels (Z en N) zijn in vier traveeen verdeeld, telkens met een raam. Deze ramen met een natuurstenen lekdorpel, welke telkens iets uit de rondlopende band naar buiten springt, liggen ongeveer 1,80m boven het maaiveld. De daklijst wordt gedragen door houten schoortjes die op bakstenen in de muur rusten.

De achtergevel van de kerk (W) bezit twee ramen in de buitenste velden. Middenin de gevel zijn muurankers te zien die in het interieur de kansel dragen. Bovenin de gevel is in de as een klein rond venster geplaatst. De hoeken en de top van de daklijst zijn door een eenvoudige versiering aangezet.

De houten klokketoren op de nok bestaat uit uit een vierkante onderbouw en een deel met open bogen waarin de klok hangt. Een stompe spits met haan en windroos bekroont het torentje. Door de nok van het dak steekt een kleine gemetselde schoorsteen.

Het binnenportaal wordt gevormd door een kleine hal met ter weerszijden daarvan een rechthoekige kamer over een travee. De kerk zelf ligt dan over drie traveeen. Op de brede vloerdelen staan in het midden en langs de wanden banken.

oostwand hebben een luifel op stijlen. De dooptuin wordt aangegeven door een doophek bestaand uit twee delen tegen de zijwanden geschoven, zodat het midden vrijblijft. Op dit het is een viertal gesneden leeuwtjes die schilden houden, aangebracht. Binnen de dooptuin bevinden zich de avondmaalstafel twee in lengterichting geplaatste kerkeradsbanken en centraal tegen de achterwand de kansel, zonder klankbord. Daarnaast hangen de psalm- en gezangborden. Voor de oostelijke korte wand (hout) staan twee dorische houten zuilen die een hoofdgestel dragen. Aandachtswand en muren zijn witgepleisterd. Voor de vensters kunnen gordijnen geschoven worden om de ruimte te verduisteren. De ruimte wordt overwelfd door een houten gebogen plafond met daarin twee opengewerkte rozetten en versterkt door twee trekstangen op gekrulde ijzeren consoles. Twee koperen luchters in de kerk dateren uit 1650. Een scheepsmodel van een walvisvaarder dat zich in de kerk bevindt, de 'Duinkerland' is vervaardigd in 1787 en komt oorspronkelijk uit de Oude Kerk te Den Helder.

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING VAN HET MONUMENT

De Nederlandse Hervormde kerk is van architectuurhistorische waarde:

- a. vanwege de bewaard gebleven hoofdvorm en detaillering;
- b. als elementair voorbeeld van een hervormde kerk voor kleine gemeente gebouwd, in het laatste kwart van de 19de eeuw.
- c. als voorbeeld van een kerk voor een kleine (vissers) gemeenschap, gesitueerd midden in de bebouwde kom van het dorpje vlak achter de zeedijk.

Van kunsthistorische waarde zijn onder andere de luchters (XVII), het scheepsmodel (XVIII) en de bijbel in de kerk aanwezig.

De Nederlandse hervormde kerk is van cultuurhistorische waarde als element uit de kerkgeschiedenis, in casu de geschiedenis van de Hervormde Kerk in Noord-Holland.

Tot het hierboven genoemde monument behoort al hetgeen door bestemming of anderszins rechtens onroerend is.